

Ethics & Ethos: Insights on the Weekly Parsha

Lech Lecha: Chosen from Above

Rabbi Shmuel Silber

October 29, 2014

1. בראשית פרק יב פסוק א

ַנַיָּאמֶר יְלוֹנְלֹ אֶל־אַבְּלָם לָדִּ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמְוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבֵיךְ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךְ:

1. And the Lord said to Abram, "Go forth from your land and from your birthplace and from your father's house, to the land that I will show you.

2. רמב"ן בראשית פרק יב פסוק ב

והנה זאת הפרשה לא בארה כל הענין, כי מה טעם שיאמר לו הקדוש ברוך הוא עזוב ארצך ואיטיבה עמך טובה שלא היתה כמוהו בעולם, מבלי שיקדים שהיה אברהם עובד אלהים או צדיק תמים ...

Rabbi Moses ben Nachman (Ramban, Nachmanides) was born in Gerona, Spain in 1194, and died in Israel, 1270. Ramban was the outstanding Torah authority of his generation.

3. בראשית פרק ו פסוק ט

אַלֶּה תּוֹלְדָוֹת נֹת מִישׁ צַדֵּיק תָּמִים הָנָה בְּדְרֹתֵיו אָת־הָאֱלֹהַים הַתְּהַלֶּןּ־נְחַ:

<u>9</u>. These are the generations of Noah, Noah was a righteous man he was perfect in his generations; Noah walked with God.

(3)

הגדלות שלהם היא פרטית־אישית, ממטה למעלה, מכח ההתאמצות וההתקדשות האנושית. לא כך אצל אברהם אבינו. גדלותו מופיעה ממעלה למטה. ענינו מתחיל מן השמים, מכח יצירה אלוהית של נשמתו המיוחדת. בחירה אלוהית, כמו שכתוב "אתה הוא ה' האלהים אשר בחרת באברםי" וזה נמשך מאז ועד הנה, ממנו ועד אלינו. גם עניננו מתחיל מן השמים: "אתה בחרתנו"י.

4. שיחות הרצי'ה בראשית (151)

(א) ויאמר ד' אל אברם לא נזכר בתורה שאברהם אבינו היה צדיק, לפני שנאמר לו "ויאמר ד' אל אברם וגו", לעומת נח אצלו נזכר שהיה צדיק. יש ללמוד לא רק מהתוכן של התורה אלא גם מהסגנון שלה. מבאר המהר"לי שבכוונה העלימה התורה וגנזה את צדקותו של אברהם אבינו אינו של אברהם אבינו אינו מתחיל מצדקותו הפרטית. אצל חסידי אומות־העולם, מתחיל מצדקותו הפרטית. אצל חסידי אומות־העולם,

(1)

בחטא, כי המעשה הוא לפרט יו. אף כי בודאי זכות אבות מועיל יו, מכל מקום בודאי זכות הבתירה – בחירה כללית בו ובורעו.

5. נצח ישראל (פרק י'א, רפ'ד)

אבל לפי הדברים אשר אמרנו לך לא
יקשה כלל, כי אצל נח לא היה רק בחירה
פרטי, והבחירה הפרטית הוא לפי מה
שהוא, והכל הוא לפי מעשה צדקות שלו.
אבל באברחם לא היה כחירה פרטית, רק
באומה הישראלית, שהם זרעו. שהרי כתיב
באותה בחירה (מלשים י, נ) "ואעשה אותך
לגוי גדול", וזה בחירה כללית, ובחירה
כמו זאת אין תולה במעשה כלל, ולא

\bigcirc

דבר בטל האהבה (מטס פ״ס מט״ו) ווו. לפיכך אל בחירה הפרטית יש שנוי, ולא לפיכך אל בחירה כללית. וכיון שלא נזכר צדקת אברהם קודם שאמר לו ״לך לך מארצך״, לא היה זה בשביל צדקת אברהם — עד שתאמר אם בטל דבר בטל האהבה, כי שתאמר אם בטל דבר בטל האהבה, כי זכות אבות אפשר שיהיה תמה¹!!, ואם כן תהיה הכחירה הזאת שבחר באברהם בטל. ולכך לא הזכיר זכותו, לומר כי הבחירה הזאת לא תליא בזכות כלל, ולכך אי אפשר שיהיה דבר זה בטל!!.

(2)

שהבחירה הפרטית הוא לפי המקבל, ואם נשתנה המקבל — ישתנה המקבל — ישתנה הדבר¹⁰. ולכך יתורץ השאלה, שלא הזכיר הכתוב צדקת אברהם קודם שנגלה עליו השכינה ואמר לו "לך לך מארצך וממולדתך וגו" (מחשים כ, 6), שאם כך היה משמע שלכך נגלה עליו הקב"ה ואמר לו "לך לך מארצך" בשביל זכותו שהזכיר, ואם כן היה זאת האהבה תלויה בדבר, וכל אהבה התלויה בדבר — בטל

Rabbi Judah ben Bezalel Loew was born in 1520 (Posen, Poland) and died in 1609. He became famous as a great Talmudic scholar at an early age. In his late twenties, he was invited to become the Rabbi in Nikolsburg, Moravia, a position which he held for about twenty years. His greatest fame, however, came to him as the spiritual head of the Jewish community in- Prague, then the main center of central European Jewry. In Prague, the Maharal established the great Talmudic Academy known as the Klaus. (The ancient building of the Klaus burned down about eighty years after his death and was subsequently rebuilt and named the Klaus Synagogue.) Among his famous disciples were, Rabbi Yom Tov Lipmann Heller, and Rabbi David Ganz, who were among the most Famous Talmudists of their age. The Maharal won the admiration of his great contemporaries -Rabbi Solomon Luria (Maharshal), Rabbi Meir (Maharam) of Lublin.

6. רמב"ם הלכות עבודה זרה פרק א הלכה ג

- א. כיון שנגמל איתן זה התחיל לשוטט בדעתו והוא קטן והתחיל לחשוב ביום ובלילה והיה תמיה היאך אפשר שיהיה הגלגל הזה נוהג תמיד ולא יהיה לו מנהיג ומי יסבב אותו, כי אי אפשר שיסבב את עצמו, ולא היה לו מלמד ולא מודיע דבר אלא מושקע באור כשדים בין עובדי כוכבים הטפשים ואביו ואמו וכל העם עובדי כוכבים והוא עובד עמהם ולבו משוטט ומבין עד שהשיג דרך האמת והבין קו הצדק מתבונתו הנכונה, וידע שיש שם אלוה אחד והוא מנהיג הגלגל והוא ברא הכל ואין בכל הנמצא אלוה חוץ ממנו, וידע שכל העולם טועים ודבר שגרם להם לטעות זה שעובדים את הכוכבים ואת הצורות עד שאבד האמת מדעתם,
- ב. ובן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו, כיון שהכיר וידע התחיל להשיב תשובות על בני אור כשדים ולערוך דין עמהם ולומר שאין זו דרך האמת שאתם הולכים בה ושיבר הצלמים והתחיל להודיע לעם שאין ראוי לעבוד אלא לאלוה העולם ולו ראוי להשתחוות ולהקריב ולנסך כדי שיכירוהו כל הברואים הבאים, וראוי לאבד ולשבר כל הצורות כדי שלא יטעו בהן כל העם כמו אלו שהם מדמים שאין שם אלוה אלא אלו.
- ג. כיון שגבר עליהם בראיותיו בקש המלך להורגו ונעשה לו נס ויצא לחרן, והתחיל לעמוד ולקרוא בקול גדול לכל העולם ולהודיעם שיש שם אלוה אחד לכל העולם ולו ראוי לעבוד, והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר ומממלכה לממלכה עד שהגיע לארץ כנען והוא קורא שנאמר ויקרא שם בשם ה' אל עולם, וכיון שהיו העם מתקבצין אליו ושואלין לו על דבריו היה מודיע לכל אחד ואחד כפי דעתו עד שיחזירהו לדרך האמת עד שנתקבצו אליו אלפים ורבבות והם אנשי בית אברהם ושתל בלבם העיקר הגדול הזה וחבר בו ספרים והודיעו ליצחק בנו, וישב יצחק מלמד ומזהיר, ויצחק הודיע ליעקב ומינהו ללמד וישב מלמד ומחזיק כל הנלוים אליו, ויעקב אבינו למד בניו כולם ...

7. השגת הראב"ד

ובן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו. א"א יש אגדה בן שלש שנים שנאמר עקב אשר שמע אברהם בקולי מנין עקב.

8. בראשית רבה (וילנא) פרשת נח פרשה ל סימן ח

ריש לקיש אמר בן ג' שנים הכיר אברהם את בוראו וכו' ר' חנינא ור' יוחנן תרוויהון אמרין בן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו ...

9. Abraham's Journey (pages 40-48)

Abraham had no teacher. Who then disclosed to him the greatest of all truths, namely, the existence of the Almighty? In fact, God communicated with Abraham constantly, although Abraham was unaware that the intuitive insights and sudden flashes of his mind were words the Almighty addresses to prophets. They constituted a message from the Almighty to him.

We have already established that there are two kinds of prophecy. There is external prophecy, when the prophet beholds a vision or hears a voice coming from the outside. The identity of the speaker is disclosed to the prophet. There is, however, another kind of revelation; it is anonymous. The prophet is unaware of speech coming from beyond; he is not conscious that he is being addressed. The revelation transpires in silence.

This kind of revelation occurred within the great personality of Abraham. God spoke from within. That is why Maimonides emphasizes the fact that Abraham was not instructed by anyone. He was an *eitan*, mighty within himself. The story of Abraham is the story of a gifted and talented child who found the truth all by himself.

age—he did not fix the age precisely. However, the discovery or recognition of God occurred later. Maimonides wanted Abraham to spend some forty years searching, exploring, and questing for God. The Mishnah says, "Ben arba'im le-binah, At forty, one attains understanding" (Avot 5:21). When man is born, he immediately comes in contact with reality. Questing for God is a spontaneous process; not even an infant can forgo this mysterious drive. Yet it takes him forty years before he begins to understand the universe. Binah has the connotation of grasping and understanding. Abraham, who began to search for God around the age of three, had to devote some forty years to the

Leshotet denotes roaming, moving without having a particular place or destination in mind. We see this in a verse in Job.

bold and heroic enterprise of joining the Infinite.

The child at three, four, or five is restless. He is always on the move, exploring and searching for something. Because the child at this age does not distinguish between reality and fantasy, he is not satisfied with his environment, which is dull and unattractive. He looks for a colorful world and expects to find it either in the woods or in the attic. His imagination is in pursuit of something better and fairer, of something he himself cannot name.

The famous French writer Romain Rolland describes how restless Beethoven was in his youth. From early childhood, Beethoven used to hear melodies. He would say that there was an orchestra hidden somewhere—under the table, behind the curtain, in the attic, or in the oven. He always heard beautiful melodies playing, and he thought it was somewhere outside of himself. The orchestra was indeed an orchestra. But it was hid-

den in him, not outside of him.

Of course, the more sensitive the child is and the richer his imagination, the bolder he is in his determination to find a different reality. In a word, a child's restlessness represents the spontaneous drive to God that every human being experiences, and which in adults also expresses itself in restlessness. The difference between child and adult consists in the fact that the grown-up experiences the same sense of frustration as Kohelet, his restlessness accompanied by a feeling of futility, while the child does not feel at all frustrated. If he is disappointed, he will

There were four basic differences between Abraham's searching and the searching in which other children engage. And since Abraham is the father of our people, not only physically but also spiritually and emotionally, these differences also characterize the unique traits of our historical experience First, Abraham was persistent. The hostile environment did not nip in the bud his inner activities. He was consistent, almost compulsive. From age three to age forty, he restlessly sought the

truth—thirty-seven years! Why didn't he just drop the whole

Abraham had no transcendental or apocalyptic help in the form of a revelation. God wanted Abraham to discover Him in a natural, normal way. Abraham was extremely talented; he had a profound mind, with an incisive outlook on the world. He was the great critic, the great destroyer, as well as the great builder. He searched for God in silence, without being greeted by the One for whom he was searching and questing. The Almighty told Abraham: If you won't discover Me, there will be no covenantal community. You must discover Me first, by simply mobilizing your own intellect, by watching the world, by observing the cosmos, by introspective reflection and meditation. If you discover Me, then I will reveal Myself.

We can visualize the excitement and the tremor that Abraham experienced when he finally came to the conclusion that there is, behind the millions of stars and flying nebulae, behind the fringes of the orderly and dynamic universe, an omniscient, omnipotent, eternal, and infinite Being Who created all and sustains His creation. Abraham, in a feat of ecstatic joy, in a state of rapture, completely intoxicated with love and longing, would have fallen on his face and fervently prayed. "Dear God, please show me a sign that You are there, beyond

everything, outside of time and space. Please reveal Your majesty and splendor. Please say one word to me. Let me hear Your voice. Let me see Your countenance. Let me feel Your breath on my pale fatigued face. Answer me; tell all the pagan idol worshippers that you are the Creator. Lord and Master of the world, come forward; You can make my task so easy and so simple."

However, the Almighty did not respond to Abraham. Abraham encountered an awesome silence, the silence of eternity. The mystery deepened and became more intriguing and frightening. Cynical pagan opponents asked: Why doesn't the Almighty answer you? Why can't He prove His existence to us? However, Abraham was not discouraged. He taught others. He carried the new code of morality selflessly, trying to convert people to the new faith. He exposed himself to the worst of all tortures: ridicule. He believed in an invisible, unapproachable, silent Being. He sacrificed for Him and served Him. He built altars and prayed to Him. The pagans could not grasp it! They ridiculed Abraham's irrational loyalty to God. Their lack of understanding turned into hostility, and they began to persecute Abraham. However, Abraham's faith was not affected by God's silence and transcendence. He served God, teaching and proclaiming a new morality.

10. בראשית פרק כג

(א) וַיִּרְיוֹ חַיֵּיִ שָּׁרָה מֵאָה שָׁנֶה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנָים שְׁנַיִ חַיֵּיִ שָּׂרָה:

 $\underline{1}$. And the life of Sarah was one hundred years and twenty years and seven years; [these were] the years of the life of Sarah.

11. רש"י ברחשית פרק כג פסוק ח

(א) ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים – לכך נכחב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעלמו, בת מאה כבת טשרים לחטא, מה בת טשרים לא חטאה, שהרי אינה בת טונשין, אף בת מאה בלא חטא, ובת-טשרים כבת שבע ליופי:

שני חיי שרה - כלן שוין לטובה:

12. Man of Faith in the Modern World: The Covenantal Role of Sarah (88-89)

montured the amqueress of the personal,

Rashi is suggesting that the three divisions of life-childhood,

youth, and adulthood—need not be mutually exclusive. One can retain the positive strengths of past stages even as we progress in life. The charismatic covenantal personality—indeed, this is the mark of true greatness—is able to absorb and to experience the qualities of three periods simultaneously.

The child is endowed with a capacity of an all-absorbing faith and trustfulness; youth bursts with zealousness, idealism, and optimism; the adult, mellowed with years, has the benefit of accumulated knowledge and dispassionate judgment. Each age is physically and psychologically attuned to particular emphases, but the superior individual can retain and harmonize the positive strengths of all three periods during his entire lifetime.

Sarah was such a person, "the goodness of her life was equally distributed," kulan shavim l'tovah. She was at the same time a child in her total faith, youthful in her exuberant idealism and an adult in the maturity of her judgment. This was the tribute Abraham bestowed on Sarah.